

PAPP GÉZA:

A VERBUNKOSKIADVÁNYOK KRONOLÓGIÁJÁHOZ

Major Ervin emlékének

Ismeretes, hogy XVIII—XIX. századi reprezentatív tánczenénk, a verbunkos csak az 1780-as években jutott el odáig, hogy egyes darabjai tanult muzsikuskok megfogalmazásában (s bizonyos stílári átalakulással) nyomtatásban is napfényre kerülhettek. Ezt megelőzően — több mint fél évszázadon keresztül — sokszor még az írásbeliséget is nélkülöző, s ezért az utókor szemében rejtettnek tűnő, orális gyakorlatot feltételezhetünk.¹ A mindmáig ismert kiadványok nagy része Bécsben, sajnálatosan a nyomtatás évének feltüntetése nélkül jelent meg. A hiány oka nyilván a kiadói taktikában keresendő: bármikor újdonságként lehetett piacra dobni a műveket. Bizonyára nem kell hangsúlyoznom, mennyire fontos tudnunk a zeneművek keletkezésének, illetve megjelenésének az idejét, akár egyes szerzők műveiről, akár pedig — mint a verbunkos zene esetében oly gyakran — anonim kiadványokról van szó. Enélkül a kéziratos gyűjtemények datálása is nagy nehézségekbe ütközik, s a stílus fejlődését is lehetetlen nyomon követni.

Az alábbiakban kísérletet teszek az 1823-ig kiadott, hangszeres verbunkost tartalmazó nyomtatványok megjelenési idejének megállapítására. Ez az időhatár önkényes, de indokolja az a tény, hogy ekkor indult meg a verbunkos zene tudatos gyűjtése és kiadása: gondolok itt Ruzitska Ignác, Mohaupt Ágoston és Mátray Gábor vállalkozásaira.² Eddig az időpontig is számos szerző — főleg sorozatokban kibocsátott — magyar táncairól van tudomásunk, nagy részüknek kottája is fennmaradt. De vannak kiadványok, amelyek a szerző(k) nevét nem tüntetik föl, még a közreadót sem. Ilyen esetben joggal gondolhatunk a cigányzenekarok által régóta kultivált verbunkosokra (lásd például a galántai táncokat), amelyeknek szerzője már feledésbe merült.

Nem állíthatom, hogy járatlan úton keltem haladnom. A verbunkosokra vonatkozó irodalomban, főleg Major Ervin, Szabolcsi Bence és Bónis Ferenc tanulmányaiban, számos helyen találkozunk e nyomtatványok kiadási idejére vonatkozó adatokkal; ezeket természetesen felhasználtam, szükség esetén pontosítottam, arra törekedve, hogy az alábbiakban lehetőleg minden eddigi információ együtt legyen, akár csak utalás formájában. Különösen hasznosak voltak számomra Alexander Weinmann kutatásának adalékai, amelyeket a Magyar Zenetörténeti Tanulmányok két kötetében külön is közreadott.³ Mindezek azonban még mindig nem elégségesek ahhoz, hogy akár egyes szerzők oeuvróját, akár pedig az egész verbunkos irodalmat illetően folyamatos időrendbe állíthassuk a műveket. Nagyon is itt van már az ideje, hogy a magyar zenetörténeti kutatás világhírességot

¹ Vö. Papp Géza: A korai verbunkos stíluslemelei XVIII. századi közhasználatú zenénkben. MZ 1976. 227—47.

² (Ruzitska Ignác:) Magyar Nóták [...] Veszprém Vármegyéből, 1—15 fogás (1823—32); (Mohaupt Ágoston:) Nemzeti Magyar Táncok, 1—5. füzet (1823—24?); (Róthkrepf Gábor:) Pannónia I—III. (1825—27), Flóra [I—II] (1829), Hunnia [I—IV.] (1829—30), Pesti Tárogató (I—III.) (1834—36).

³ Alexander Weinmann: Magyar muzsika a bécsi zeneműpiacon. MZT, Bp. 1969. 131—77.; Magyar muzsika a bécsi zeneműpiacon (1770—1850), Kiegészítő közlemény. MZT, Bp. 1973. 13—28.

derítsen erre a területre, de a verbunkos zene problematikájának egészére is. Ehhez szeretnék az alábbiakkal hozzájárulni.

Valamit a módszerről. A kiadók rendszerint feltüntették a kiadvány számát a mű címlapján, s az egyes kottás lapok alján is. Ez a *lemezsám* többé-kevésbé tájékoztatást nyújt a kiadás évének körülbelüli meghatározásához, feltéve, hogy elegendő biztos adat, vagyis pontosan datálható kiadvány áll rendelkezésünkre.⁴ Az érdekeltek a korabeli lapokban is hirdették a megjelenés előtt álló, illetve a már kiadott műveket. A *hirdetések* és előfizetési felhívások ugyancsak igen fontos adalékot jelentenek a kiadás idejének megállapításánál. Kivételesen előfordul, hogy a nyomtatványnak nincs lemezsáma, esetleg a kiadó is ismeretlen, s hirdetésről sem tudunk. Ilyenkor más támpontot kell keresni a pontosításhoz, például életrajzi adatokat, korabeli egyéb információkat. Az *életrajzi adatok* egyébként sem hanyagolhatók el ismert szerzők esetén, vagy azokat az illusztris személyeket illetően, akiknek esetleg az ajánlás szól.

*

A *hangszeres verbunkos* irodalmában a máig ismert legkorábbi nyomtatvány Bengráf József (1745. v. 46—1791.) pesti regens chori Ballet Hongrois-ja, melyet három, csembalóra írt divertimentójának függelékeként adott közre. A Bécsben megjelent kottát a Wiener Zeitung 1784. XII. 25-i száma (No 103) hirdette először, de szerepel a pesti Weingand és Köpf könyvkereskedők 1784. évi árjegyzékében is.⁵ Bengráf másik ide tartozó műve, a XII. Magyar Tántzok szintén a kiadási év nélkül jelent meg Bécsben, először az Artariánál, majd 1802—1807 között Giovanni Cappi kiadónál. Az előbbiről a Wiener Zeitung 1790. V. 1-i száma (No 35) adott hírt.⁶ Az később is előfordult, hogy ugyanazt a művet egy másik kiadó (pl. az utód) is forgalomba bocsátotta az eredeti nyomóformák (lemezek) felhasználásával. Ilyenkor a lemezsám rendszerint változatlan maradt, s a címlap szövege is csak a kiadó megjelölésében tért el. Jelen esetben azonban a cím kisebb stiláris eltérést mutat fel a két kiadásban.

Ferdinand Kauer (1751—1831) bécsi zeneszerzőnek három nyomtatásban megjelent táncfüzetéről tudunk. Az egyiket (XII. Hongroises — négy kézre) a Wiener Zeitung 1791. VI. 22-i számában (No 50) hirdette a kiadó (Musikalisches Magazin, Wien) de Ludwig Maischnál később is — talán 1810-ben — megjelent.⁷ Az azonos című Op. 20. (a) kiadását is csak a Wiener Zeitung-beli hirdetés (1797. X. 14.—No 82)⁸ a lapján tudjuk valószínűsíteni. Major Ervin ismerte ennek a sorozatnak német címlapú, s már 1792-ben hirdetett kiadását: 12 Neue Ungarische Tänze für das Forte-Piano von Herrn Ferd. Kauer (Wien bey Jos. Eder auf dem Graben) (b), s bár a kezében levő példány címlapján nem nyomtatva, hanem piros ceruzával állt: Op. 20., biztosra vehetjük, hogy valóban ugyanarról a műről van szó.⁹ Ugyancsak Major említi, hogy 1792-ben hirdették „Ferenc császár koronázása alkalmából szerzett 12 új magyar táncát” (c) is; ezt két hegedűre és bőgőre komponálta.¹⁰ Erről Weinmann nem tud, s magam sem ismerem. Ezeknek az 1792-ben hirdetett kiadványoknak a dolgában nehezíti a tisztánlátást, hogy az Op. 20-

⁴ Vö. Otto Erich Deutsch: Musikverlagsnummern. Berlin 1961.

⁵ Weinmann: Beiträge 2/7., 103. és MZT (1973) 27. Isoz Kálmán: Buda és Pest zenei művelődése (1686—1873) I. köt. (18-ik század). Bp. 1926. 85.

⁶ Weinmann: Beiträge 2/2., 27. és MZT (1969) 134. J. Cappi kiadóvállalata 1802. I. 30-án kezdte meg önálló működését; Bengráf műve az 1807 szeptemberében lezárt kottajegyzékben — Neuster Katalog — már szerepel. Ld. Weinmann: Beiträge 2/11., VI. és 14.

⁷ Weinmann: MZT (1969) 164.; Beiträge 2/14., 20. és MZT (1969) 155.

⁸ Weinmann: Beiträge 2/14., 94. és MZT (1969) 164.

⁹ Major Ervin: Magyar elemek a XVIII—XIX. századi európai zenében. MMK 9.

¹⁰ Uo. 9.

szal teljesen azonosak az uralkodó feleségének, Mária Teréziának koronázására készült magyar táncok is (*d*); kéziratuk kétféle változatban — zongorára és vonóstrióra — maradt fenn.¹¹ Mivel I. Ferencet 1792. VI. 6-án, a királynét pedig három nappal később koronázták meg Budán,¹² nem valószínű, hogy e nagy események alkalmából Kauer két külön táncsorozatot írt. Így a fent említett négy dokumentum tartalma megegyező: a *b*) 1792-ben (német nyelvű címlappal), az *a*) 1797-ben (francia nyelvű címlappal) jelent meg, a *c*) és *d*) — kétféle letétben — csak kézirat formában terjedhetett. Az ismert harmadik táncsorozat Mária Ludovikának (Ferenc király harmadik feleségének) pozsonyi koronázására készült, tehát 1808-ban jelent meg.¹³ Kauernak még az alábbi művét hirdette a Wiener Zeitung: 12 Ungarische Tänze mit 2 Violin und Bass nach Bengraf's Idee;¹⁴ ez Bengraf említett művének átírása lehet. Bizonyára kéziratban forgott közfézen.¹⁵

Körülbelül ez idő tájt, amikor Kauer magyar táncai megjelentek, működhetett Bécsben a lengyel Stanislaus Waskiewicz d'Ossowski.¹⁶ Két hegedűre és bőgőre írt hat magyar táncát — Major értesülése szerint — már 1790 végén hirdette a sajtó, zongorára készült sorozatát pedig 1804-ben.¹⁷ Tény, hogy VI Danses Hongroises pour le Fortepiano ou Clavecin c. műve fennmaradt; ezt a Wiener Zeitung 1791. XII. 3-i számában (No 97) hirdették, vonóstrióra készült változatát pedig valamivel előbb (Wiener Zeitung 1791. XI. 23.—No 94)¹⁸. (Ez persze nem rontja Major adatának hitelét!) Mindkét kiadványt egy év múlva átvette a Musikalisches Magazin.¹⁹ Feltehető, hogy az 1804-ben hirdetett mű azonos az ismert sorozattal.²⁰

„Közepes, de termékeny” bécsi zeneszerző volt Karl Kreith (?—1807) fuvolaművész.²¹ Verbunkos stílusban két fuvolára írt hat magyar táncát ismeretes. A kotta lemezszáma: 89; O. E. Deutsch kimutatása szerint a Joseph Eder által kiadott, 46—128 közötti lemezszámú művek 1799-ben jelentek meg.²² Weinmann-nál viszont ez áll: „Datum: 1800. 4.” (Az Allgemeine Musikalische Zeitung III, Intelligenz-Blatt X. alapján.)²³ Meg kell jegyezni, hogy Weinmann a Magyar Zenetörténeti Tanulmányokban (1969) közölt bibliográfiájában, de korábbi publikációjában is tévesen adja meg a lemezszámot; e nyilvánvaló sajtóhiba következtében a 82-es lemezszám kétszer szerepel a kiadványjegyzékben. Ezt kiigazítva Kreith kompozíciója a Wiener Zeitungban 1800. X. 15-én hirdetett egyéb művek társaságában állhat.

Különösen sajnálhatjuk, hogy Kossovits József egyetlen kinyomtatott táncsorozata szintén a kiadás évének feltüntetése nélkül jelent meg. A lemezszám hiánya és a címlap-

¹¹ A címlapok betűhív szövege:

(Zur Ungarischen Krönung.) / XII Neue Ungarische Tänze. / für das forte, piano. / gewiedmet / Ihre Königlich Majestet Maria Theresia / von / Ferdinand Kauer. — Österreichische Nationalbibliothek S. M. 13003

(Zur Ungarischen Krönung.) / XII Neue Ungarische Tänze / für zwey Violin und Bass. / gewiedmet. / Ihre Königlich Majestet Maria Theresia / von / Ferdinand Kauer. — Uo. S. M. 11351 (Vö. Weinmann: MZT [1969] 170.)

¹² A koronázásról részletes beszámolót közöl a bécsi Magyar Hírmondó június 19-i keltezéssel (1972. évf., 881—92. l.).

¹³ Mátray is tudott róla, s megadta pontos címét. Ld. A Magyar Muzsika története, Tudományos Gyűjtemény 1829., III. köt. 82. Weinmann nyilvántartásában a szerző ismeretlen („Anonymus”), ld. MZT (1969) 167.

¹⁴ Wiener Zeitung 1791. II. 9. (No 12), 332. l.

¹⁵ Vö. Major, i. m. 9.; Weinmann: MZT (1969) 170.

¹⁶ Vö. Fétis: Biographie universelle [...] 6. k., 384—85., Eitner: [...] Quellen-Lexikon [...] 7. k., 253., Słownik muzyków polskich II., Warszawa [1962] 100.

¹⁷ Major, i. m. 9.

¹⁸ Weinmann: Beiträge 2/8., 141. és MZT (1969) 172. Ld. még: Wiener Zeitung 1797. II. 9. (No 12), 332. l. és 1792. II. 8. (No 11), 346 l.

¹⁹ Hirdetése: Wiener Zeitung 1792. XII. 19. (No 101); ld. Weinmann: MZT (1969) 173.

²⁰ Ossowskinak egy másik művét is hirdette a kiadó (Wiener Zeitung 1791. XII. 31., No 105): 12 Deutsche nach ungarischem Geschmack (kétféle változatban, zongorára és vonóstrióra); Weinmann: MZT (1969) 172. A „magyar ízlés” kifejezést illetően megint csak feltevése szorítkozhatunk: vajon nem olyan 3/4-es ütemű táncokról van-e szó, amelyek a verbunkosok stílusában fogantak? Vö. Major, i. m. 9.

²¹ Ld. Fétis S. k., 103., Eitner S. k., 437.

²² O. E. Deutsch, i. m. 12.

²³ Weinmann: Beiträge 2/12., 10. és MZT (1969) 152.

nak ez a fogalmazása: „Gravées a Vienne chez Artaria et Comp.” arra enged következtetni, hogy magánkiadásról van szó, vagyis, hogy a bécsi kiadó megrendelésre csak az előállítást vállalta, a terjesztést nem. (Talán azért is hiányzik ez a kotta Weinmann jegyzékéből.) Szabolcsi Bence szerint 1798 körül adhatták ki.²⁴ Keletkezési idejére utaló egyetlen biztos adatunk a mai napig is a sorozatnak csupán az utolsó darabjára vonatkozik. Ennek dallamára írta Csokonai A reményhez című költeményét 1796-ban vagy 1797-ben (a következő évben átdolgozta); ebben a formában — énekszólammal — nyomtatásban is megjelent 1803-ban. Azt gondolhatnánk tehát, hogy a táncsorozat legkésőbb 1796-ban került kiadásra, ha nem tudnánk egyrészt azt — Kazinczy ismert levele nyomán —, hogy a darab 1794-ben keletkezett,²⁵ másrészt, hogy Csokonai műveinek későbbi kiadója, Márton József a költő kérésére csak 1803 januárjában küldte meg neki a „12 Magyar”.²⁶ Így a füzetnek legkésőbb 1802 decemberében kellett megjelennie. Szűkebb körben persze kéziratos formában is közkézen foroghatott,²⁷ maga az említett táncdarab azonban első sorban orálisan terjedhetett el és így vált népszerűvé; ilyen módon ismerhette meg Csokonai is. Érdekes egyébként, hogy a költő csupán 1804 februárjában érdeklődött Kazinczynál Kossovits személye és lakhelye felől.²⁸

Hasonlóképpen megoldatlan a pozsonyi Franz Tost (1754 v. 55—1829) magyar táncainak kérdése. Douze Nouvelles Danses Hongroises címen három füzetet állított össze. Megjelenésüket (illetve keletkezésüket) — minden indokolás nélkül — 1795 és 1808 közé teszi az ide vonatkozó irodalom.²⁹ Közülük csak a Mária Ludovika koronázásának emlékére megjelentetett füzet kiadási éve (1808) bizonyos. A legkorábbi sorozatot, melyet verebi Végh Ignácnak (1763—1820) ajánlott, második műveként jelezte „Pozsony városának első muzsikusa”.³⁰ Tost zeneszerzői tevékenységéről 1791 óta van tudomásunk, 1792-ben pedig egy kétfelvonásos operája — Die Werbung auf dem Jahrmarkt — került előadásra;³¹ ennek zenéje nem maradt fenn. Hihetőleg első, nyomtatásban megjelent művét (12 deutsche Tänze) a Wiener Zeitung 1793. I. 19-i száma (No 6 — Anhang) hirdette.³² Hogy ezek közül melyiket tekintette Tost „Oeuvre 1ère”-nek, nem tudjuk. Első magyar táncfüzete tehát akár 1792-ben is megjelenhetett. Ha ismeretes volna a kiadó, talán pontosabban is meg lehetne határozni az évszámot. Az említett 1808. évi füzetet — természetesen a címlap szövegének módosításával — a Bureau d’Industrie Pesten újból ki-

²⁴ Szabolcsi Bence: A XIX. század magyar romantikus zenéje (1951), MZÉ II. 273.

²⁵ Kazinczy Ferenc 1810. március 28-án kelt, zabolai Kis Sámuelhez címzett levelében Kossovits e táncdarabjának keletkezési körülményeiről ezt írta: „[...] a’ Földiekkel játszó Musicája Zemplény Vgyében készült. Kosovics József udvari Musicusa volt 1794-ben Szulyovszki Menyhértnek ’s barátja. Midőn ez Dec. 14dikén Rákócson, a’ maga házában, elfogattatott, ’s velem Budára vitetett, Kosovics a’ Szulyovszki szerencsétlenségére készítette azt a’ Musikai Compositiót.” A levelet először Molnár Gábor közölte, ItK 1918. 421—3., az idézet a 423. lapon. Ld. még Kazinczy Ferenc levelezése, XXII. köt., Bp. 1927. 250. A fenti sorokat idézi Harsányi István, ItK 1927. 119., majd Major Ervin, Zenei Lexikon (1930) I. 573.; újabban Csetri Lajos: Egy Csokonai-vers keletkezéstörténetéhez (A reményhez), Acta Historiae Litterarum Hungaricarum XIII. (Szeged, 1973) 22.

²⁶ Vargha Balázs: Csokonai-émlékek. Bp. 1960. 129., Szilágyi Ferenc: Csokonai Vitéz Mihály összes művei. Költemények I., Bp. 1975. 250.

²⁷ Meg kell jegyezni, hogy a táncoknak az MTA Könyvtárában őrzött kézirataiban (Ms. 10.072/4b — régi jelzete: RUI 4° 343.), melyről nem lehet biztosan tudni, autográfoknak tekinthető-e, a nyomtatott kiadás utolsó darabja az első helyen áll. A nyomtatványinak még egy kéziratos másolata is ismeretes: OSzK Zt. Ms. mus. 1497. A táncdarabok keletkezési idejét determinálhatja az is, hogy a 11. számú tánc gróf Sztáray Mihály nevével szerepel az OSzK Zt. Ms. mus. 2187. sz. kézirataiban (Magyar Gondolat — A kéziratra Petneki Anna hívta fel a figyelmet). Hacsak nem akarjuk valamelyik szerzőt plágiummal gyanúsítani, azt kell feltennünk, hogy Sztáray csak a hangszerezést (Violino I—II., Basso e Violon) végezte el, s Kossovits neve a (többszöri) másolás során maradt fel a kottáról. Az 1798-ban elhunyt Sztáray még kéziraton ismerhette a művet. A táncdarab egyébként Csermák neve alatt is megjelent. Vö. Bónis Ferenc: Magyar táncgyűjtemény az 1820-as évekből. ZtT I. (1953) 700. Fr. Raiger sajtó átiratában — de a szerző megnevezése nélkül — közölte (Hat magyar táncok, 6. sz.).

²⁸ Kazinczy Ferenc levelezése III. 164. és 170. l., továbbá uo. XXII. 480. l., 5448. jegyzet.

²⁹ Major Ervin: Tost Ferenc. ZSz 1929/1., 76—77., Prahács Margit: Magyar témák a külföldi zenében. Bp. 1943. 56. és Zenei Lexikon 3. k., 532.

³⁰ Ld. a kotta címlapját („Premier Musicien de la Ville de Presbourg”).

³¹ Major, i. m. ZSz 1929/1., 76.

³² Ld. Major Ervin feljegyzését a hagyatékában levő betürendes cédulaanyagban (MTA Zenetudományi Intézet, könyvtár).

adta (lemezsám: 719); Deutsch kimutatása szerint a 710 és 729 közötti lemezsámú műveket 1812-ben nyomtatták.³³ A Zichy János grófnak (1777—1830) ajánlott füzetet az 1818-tól 1824-ig Cappi et Diabelli cégjelzéssel működő bécsi kiadó elég későn, a Wiener Zeitung 1824. II. 26-i számában (No 46) hirdette.³⁴ A Pressburger Zeitung már az előző évben hírt adott róla: az 1823. IV. 17-i számban (Intelligenzblatt) felsorolt Tost-művek között van „12 Ungarische mit Coda für detto” [Anfänger].³⁵ Mivel egyedül a szóban forgó harmadik sorozat végződik kódával, vele kell azonosítanunk ezt a füzetet, s megjelenési idejét 1818 és 1823 közé tennünk, amíg újabb, helyesbítő adatok nem kerülnek elő.

A galántai cigányok játéka alapján készített zongorakivonatok (28 táncdarab) két részben jelentek meg Bécsben. Az első füzetet (1—14. sz.) a Wiener Zeitung 1803. IV. 9-i száma (No 29), a másodikat (15—28. sz.) az 1803. X. 26-i száma (No 86) hirdette.³⁶ 1822 után a Sauer & Leidesdorf újra kiadta.³⁷ A második füzetnek az Országos Széchényi Könyvtárbeli példánya idegen címlappal maradt fenn, melyet Róthkrepf (Mátray) Gábor egykori könyvtárőr kézírással így helyesbített: „Fortsetzung der Ungarischen Nationaltänzen von Zigeunern aus Galantha.” A szerző nevét áthúzva ezt írta: Mascovitz.³⁸ Vajon Mátray ismert egy harmadik füzetet is? Mindenesetre belemagyarázható az alábbi, elég nehézkesen megfogalmazott sorokba: „c) National Ung. Tänze f.d. P.F. 3tes Heft. Ez folytatása a' már ismert »Ausgesuchte Ung. Nat. Tänze [«] is, melyet ekkor Sauer hirdetett nem valamely új munka, hanem ugyan az említett c) Gyűjtemény.”³⁹

Hasonló jellegű, zongorára feldolgozott táncokat — részben az előbbi gyűjteményből átvett darabokat — tartalmaznak az Originelle ungarische Nationaltänze füzetei. Négy sorozat (22+22+24+25 táncdarab) kétkezeseket, egy újabban megismert ötödik sorozat (12 táncdarab) négykezeseket tartalmaz. Az első két füzet megjelenési ideje a lemezsámok (281, ill. 521) alapján egyaránt 1806 és 1809 közé tehető.⁴⁰ A másodikat azonban a Vereinigte Ofner und Pester Zeitung 1808. I. 10-i száma (No 3) hirdette, tehát már 1807 végén megjelenhetett,⁴¹ az első füzet pedig nyilvánvalóan ezt megelőzően, tehát vagy ugyanabban az évben, vagy már 1806-ban. Ezt a két füzetet követte 1808-ban a négykezes sorozat.⁴² A harmadik és negyedik füzet lemezsámjai: 1743, 1744 (egyszerre hagyhatták el a nyomdát); megjelenésük, Deutsch kimutatása alapján, 1810-re vagy 1811-re tehető.⁴³

Az 1803 és 1811 közötti évekből még egy olyan táncsorozat ismeretes, amelynek szerzőjét a címlap nem tünteti föl. Ez az Ungarische Tänze Nouvelle Collection d'Hongrois [...] Composées par les Meilleurs Auteurs No 1. Kétféle változatban adták ki — és hirdették a Wiener Zeitung 1808. II. 24-i számában (No 16)⁴⁴ —, zongorára és vonós-

³³ O. E. Deutsch, i. m. 10.

³⁴ Weinmann: MZT (1969) 139.

³⁵ M. J. Terrayová: Poznámky k Bratislavskému pösobeniu a tvorbe Františka Tosta. Musicologica Slovaca I. (1969) 132.

³⁶ Weinmann: Beiträge 2/15., 30—31. és MZT (1969) 166. Ld. még Major Ervin: A galántai cigányok. Fejezetek a magyar zene történetéből (Szerk. Bónis Ferenc). Bp. 1967. 241., 24. jegyzet.

³⁷ Ezzel a cégjelzéssel a Wiener Zeitung 1822. XII. 9-i számában találkozunk először. Ld. Weinmann: Beiträge 2/15., 11.

³⁸ Vö. Major Ervin: Népdal és verbunkos. ZtT I. (1953) 233. A zongoraletétek készítőjének nevét Mátray a Tudományos Gyűjteményben is megemlítette: „Mascovitz 14 verbunkossa megjelent kétszer e' tízkek alatt.” (Tud. Gyűjt. 1829., III. k. 82.)

³⁹ Tud. Gyűjt. 1830. IV. k. 45.

⁴⁰ Vö. O. E. Deutsch, i. m. 24.

⁴¹ Ld. Major, i. m. ZtT I. (1953) 233.

⁴² Weinmann: MZT (1969) 142.

⁴³ I. m. 24. Ld. Major, i. m. ZtT I. (1953) 231. A négy füzetet 5 fl. 45 kr-ért ismét hirdeti a Pressburger Zeitung 1817. IV. 29-i száma (No 33, 400. l.). Érdekesebb azonban, hogy Nikolaus Meidinger könyvkereskedő a lapnak korábbi, 1816. I. 9-i számában (No. 2., 23. l.) ugyanezen a címen 13 füzetben 100 táncdarabot kínál 4 fl. 3 kr-ért. (Vö. Major feljegyzéseivel; ld. a 32. jegyzetet.) Ennek a tipográfiailag nyilvánvalóan eltérő sorozatnak, ill. az egyes füzeteknek lehőhelye egyelőre ismeretlen.

⁴⁴ Weinmann: Beiträge 2/2., 94. és MZT (1969) 134.; ld. még Major, i. m. ZtT I. (1953) 234.

trióra. Ez utóbbi verzió hozzáférhető, s ennek alapján meg tudtam állapítani, hogy mindegyik darabja már korábban megjelent a „galántai táncok” között, az Originelle Ungarische Nationaltänze 2. füzetében, illetve Ossowski sorozatában.

Most visszatérek az ismert szerzőjű művekre. 1806-ban jelent meg J. N. Hummel (1778—1837) hét magyar tánc (Balli ongaresi) zongorára, Eszterházy Leopoldina hercegnőnek ajánlva. (A zeneszerző ez idő tájt, mint hangversenymester, a kismartoni zenekar helyettes karnagya volt.) A Vereinigte Ofner und Pester Zeitung 1806. X. 19-i (No 83 — Industrie-Comptoir, Pest), a Wiener Zeitung 1806. X. 29-i (No 87) száma hirdette.⁴⁵ A füzetet 1811-ben (vagy azután) a meglevő lemezek felhasználásával újra kiadta J. Riedel, a Bureau des arts et d'Industrie jogutódja ettől az évtől kezdve.⁴⁶

Joseph Mesmer magyar táncait gróf Balassa Ferencnek (1736—1807) ajánlotta. A kottafüzeten nemcsak az évszám nincs feltüntetve, de a kiadás helye, a kiadó neve s a lemezszám is hiányzik.⁴⁷ A zeneszerzőről sem tudunk semmit,⁴⁸ így csak a mecénás két életrajzi adatára támaszkodhatunk. A szerző a dedikációban a gróftot mint az egykori illír kancellária vezetőjét (kancellárját) említi. Ezt az udvari hivatalt azonban I. Ferenc röviddel trónra lépése után megszüntette (1792).⁴⁹ Balassa ugyanekkor visszavonult a közéletől s „mint magánember Bécsben, utóbb Pozsonyban és jóságán élt. Meghalt 1807. aug. 28-án Kékkő várában [...]”.⁵⁰ A táncsorozatnak tehát 1792 és 1807 között kellett megjelennie. Mátray — a Jahrbuch der Tonkunst közlésére hivatkozva — írja, hogy Balassa „nagy pártfogója lévén a' hangászatnak, Bétsben lakta közben a' múlt [XVIII.] század utolsó tizedében télen által hetenkint tetemes költségeibe került nagy muzsikákat tartott házában.”⁵¹ Felmerülhet a kérdés: vajon nem ezekben az időkben keletkezett a sorozat?

[fülei] Kis János evangélikus lelkész — az Útmutatás a klavírozásra c. zongoraiskola (Bécs, 1814) szerzője — magyar táncokat is jelentetett meg Bécsben. A Drey ungarische National Tänze für das Klavier Weinmann szerint 1808-ban került ki a nyomdából.⁵² Ha Deutsch adatait vesszük figyelembe, a 913-as lemezszámú mű kiadási éve kb. 1810.⁵³ Eredetileg talán egy nagyobb gyűjteményben jelent meg, vagy legalábbis ilyen célra készültek a nyomólemezek. Az első tánc fölött ugyanis ez áll: XX [?] Magyar Tántz. Továbbá: a második kottás lap paginája 33, a harmadiké 34; a negyediké azonban — s ez a különös — még elmosódott formájában sem azonosítható a 35 paginával (inkább 91-nek olvasható!).

Seyfried Antal Verbungos Tánzt az Artaria hozta ki. Nagyon valószínű, hogy ezt hirdette a Vereinigte Ofner und Pester Zeitung 1808. II. 18-i számában (No 14) Johann Samuel Liedemann pesti könyv- és kottakereskedő.⁵⁴

J. B. Vanhal (1739—1813) holland származású cseh zeneszerző és hegedűművész zongorára írt magyar táncából két füzetre való ismeretes. A Johann Traeg által kiadott

⁴⁵ Weinmann: StMw 22, 239. és MZT (1969) 136.

⁴⁶ O. E. Deutsch, i. m. 10.

⁴⁷ Vö. Weinmann: Beiträge 2/13., 101.

⁴⁸ Joseph Messmer [!] osztrák iskolareformer volt, Mária Terézia gyermekeinek tanítója. Ismernie kellett Balassa gróftot mint a királynőnek és utódainak belső titkos tanácsosát. De hogy azonos-e a táncok szerzőjével, arra vonatkozóan semmi adatunk nincs. Vö. Constant von Wurzbach: Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich, 17. köt., Wien 1867, 453. és Österreich Lexikon. Wien und München 1966. (II. köt.) 757.

⁴⁹ Dr. Benda Kálmán szíves közlése. Vö. Kállay István—Pataki Lajosné: A Balassa család levéltára (Reperitorium) Magyar Országos Levéltár. Levéltári leltárak 55. Bp. 1972. (kézirat) 62—63. l.

⁵⁰ Szinyei József: Magyar írók élete és munkái I. (Bp. 1891) 392—93. hasáb.

⁵¹ Második Toldalék a' Magyarországi Muzsika történetéhez. Tud. Gyűjt. 1832. VII. k. 16.

⁵² MZT (1969) 142.

⁵³ O. E. Deutsch, i. m. 24.

⁵⁴ I. h., 167. l.: „Ungarische von Bihari, Csermak, Galanther Zigeunern, Kauer, Pohl und Seyfried.” Seyfried Antalnak még egy művéről tudunk (Six Polonoises [...] Se vend a Pest chez Jean Sam: Liedemann Marchand), amely valamikor — Major Ervin feljegyzése szerint — a Nemzeti Zenede könyvtárában volt meg (jelzete: 1495).

hat tánc lemezszáma: 404; ez arra mutat, hogy 1809-ben jelenhetett meg.⁵⁵ A lemezeket később J. Cappi is felhasználta, de a kiadványnak új számot (2330) adott; ez 1819 és 1821 közötti lehet.⁵⁶ A másik sorozat négy kézre készült; J. Cappi lemezszámából (1463) arra lehet következtetni, hogy 1809 és 1812 között adták ki.⁵⁷ Weinmann jegyzékében ez a kiadvány más címen szerepel: 6 ländlerische Tänze Pfte 4-hdg.⁵⁸

A „virtuóz triász” tagjainak verbunkosai 1804-től kezdve jelentek meg nyomtatásban, Pesten és Bécsben. (Az első Csermák: Magyar nemzeti táncok, ill. Romances Hongraises.) Bihari műveiből az Artaria adott ki előbb kettőt (lsz.: 1847), majd tizenötöt (lsz.: 2110), D. Sprenger pedig hetet (lsz.: 324). A kiadás éve a lemezszám alapján: 1807, 1811, ill. 1810. Az elsőt 1808-ban hirdette Liedemann a Vereinigte Ofner und Pester Zeitungban,⁵⁹ a másik kettőt a Wiener Zeitung 1810. VI. 30-i (No 52) és 1811. I. 26-i (No 8) számaiban hirdették.⁶⁰ Az Ungarische Werbungs Tänze Lavotta- és Csermák-műveket tartalmaz; D. Sprengernél jelent meg, s a Wiener Zeitung 1810-ben Bihari hét táncával együtt hirdette először.⁶¹ Lavottának hat táncát (triókkal és „figurákkal”) J. Gelinek abbé, cseh zeneszerző dolgozta fel zongorára. Ez az Artariánál jelent meg, hihetőleg 1814 végén.⁶²

A tízes évek elején kiadott művek közül még kettővel kell foglalkoznom, Joseph Drechsler (1782—1852) osztrák és Franz Krommer (František Kramář, 1760—1831) cseh zeneszerző füzeteivel. Mindketten Magyarországon is működtek. Az előbbi Hat magyar tántza minden bizonnyal 1812-es kiadású: a 2226 lemezszámú kotta az Artaria-kiadványok sorában közvetlenül az 1812. IV. 22-én a Wiener Zeitungban hirtetett művek előtt áll.⁶³ Krommer táncait a következő évben hirdeti a bécsi lap (1813. II. 13., No. 19.),⁶⁴ s rá hivatkozik 1814. XI. 23-án a lipcsei Allgemeine Musikalische Zeitung nevezetes cikke Erdély zenéjéről.⁶⁵

Bihari, Csermák és Lavotta verbunkosainak szorgalmas gyűjtői és közreadói közé tartozott az 1820-as években Mohaupt Ágoston pesti zenetanár. A Nemzeti Magyar Tántzok összeállítását megelőzően önállóan megjelent magyarjait két nyomtatott füzet tartalmazza. Feltehető, hogy a kettő közül a hegedűre és zongorára komponált hat tánc a korábbi. J. Riedl 1817-ben adhatta ki; erre abból lehet következtetni, hogy az eggyel alacsonyabb lemezszámú művet a Wiener Zeitung 1817. V. 19-i száma (No 114) hirdette.⁶⁶ Mindenképpen 1822 előtt kellett megjelennie, hiszen Riedl — 1814-től a bécsi Industrie-Comptoir tulajdonosa — 1822-ben, illetőleg 1821 végén eladta üzletét Lichtlnek,⁶⁷ akinek kiadásában később több magyar táncfüzet látott napvilágot. A zongorára írt sorozat megjelenését 1819-re tehetjük. A Wiener Zeitungnak ugyan csak az 1824. évi

⁵⁵ A 396-os lemezszámú kottát a Wiener Zeitsung 1808. XI. 30-án hirdette, a 411-eset 1809. XI. 1-én; ld. Weinmann: Beiträge 2/16., 52. A MZT (1969) 166. nem határozza meg a kiadás évét!

⁵⁶ Vö. Weinmann: Beiträge 2/11., 79.

⁵⁷ O. E. Deutsch, i. m. 11.

⁵⁸ Beiträge 2/11., 67.

⁵⁹ Ld. az 54. jegyzetet.

⁶⁰ Weinmann: Beiträge 2/2., 89., 100.; 2/14., 19. és MZT (1969) 134. és 155.; vö. O. E. Deutsch, i. m. 7. A Sieben Ungarische Tänze-t a Wiener Zeitung 1811. VII. 4-i számában már a Maisch kiadó hirdette. A volt Nemzeti Zenede példánya — melyet Major is használt — 1829 után az Artariánál jelent meg. Ld. Major Ervin: Bihari János. Magyar Zenei Dolgozatok 2., Bp. 1928. 10.

⁶¹ Weinmann: Beiträge 2/14., 19. és MZT (1969) 155. Major a Wiener Zeitung VII. 4-i hirdetését említi (Zenei Lexikon [1931] II. 18.).

⁶² Weinmann: Beiträge 2/2., 110. és MZT (1969) 135. Hirdetésre nem hivatkozik; a lemezszámot tekintve az Artaria kiadványai sorában a Wiener Zeitung 1814. XII. 8-i és 1815. I. 27-i számában hirtetett művek között foglal helyet.

⁶³ Weinmann: Beiträge 2/2., 105. és MZT (1969) 135. Vö. Major, i. m. MMK 11.

⁶⁴ Weinmann: MZT (1969) 143.

⁶⁵ Major Ervin: Erdély zenéjének ismertetése 1814-ből. Muzsika 1929/3., 51.

⁶⁶ Weinmann: StMw 22., 248. Weinmann egyébként ezt a művet nem ismeri; a 776-os lemezszámhoz a „nicht eruiert” megjegyzést fűzi.

⁶⁷ Ld. Isoz Kálmán: Zeneműkereskedelem és kiadás a régi Pest-Budán. MZSz I. (1941) 132. Vö. még Weinmann: StMw 22., 218.

hirdetéséről tudunk (I. 21. — No 16),⁶⁸ de a kiadónak (Mechetti) mind a 706-os, mind pedig a 720-as lemezszámú kottája 1819-ben került meghirdetésre a lap hasábjain. Az 1824-es kiadás változatlan utánnomás lehetett; ennek példányát nem ismerem.

Friedrich Raiger bécsi zeneszerző magyar táncai — Major megállapítása szerint — csak átíratok.⁶⁹ A hat táncból álló sorozatot a Wiener Zeitung 1821. V. 24-i száma [No 120] hirdette először.⁷⁰

Valószínűleg 1822-ben jelent meg Bécsben Winkhler Károly Agyal (1786—1845) pesti zongoraművész és zeneszerző Ráday Erzsébet grófnőnek ajánlott Trois Hongroises c. füzete (Op 16); a lemezszám (1157) alapján ugyanis a Mechetti kiadónak 1822-ben hirdetett kottái közé lehet besorolni.⁷¹

Létezett még néhány olyan verbunkoskiadvány, amelyről csak hirdetésből van tudomásunk, példányaik eddig még nem kerültek elő. Időrendben a legkorábbi Bálvánszky Sámuel iglói muzsikus 12 magyar tánca (trióval); előfizetési felhívását a Pressburger Zeitung 1795. évi 26., 27. és 28. számában (III. 31., IV. 3. és 4.) tette közzé a szerző.⁷² Ha abban az évben nem is, a következőben mindenképpen megjelenhetett, a Wiener Zeitung hirdetéséből (1796. V. 14. — No 39) következtetve.⁷³ Az előbbi lap úgy ígérte, hogy hegedűre és zongorára fog megjelenni, az utóbbi szerint (francia nyelvű címlappal) csak zongorára készült. Ferdinand Püringer zongorára írt hat magyar tánca 1801-ben jelent meg; hirdetése a Wiener Zeitung 1801. IX. 5-i (No 71) számában.⁷⁴ 1807-ben jelenhetett meg Anton Diabelli 12 ungarische Nationaltänze c. füzete (Op 16) gitárra és hegedűre (vagy fuvolára).⁷⁵ A kiadás évére abból lehet következtetni, hogy a Chemische Druckerey lemezszáma (513) az Originelle Ungarische Nationaltänze 1. és 2. füzetének lemezszámai között helyezkedik el. A Wiener Zeitung 1807. V. 16-i száma (No 39) Carl [?] Pohl hét magyar táncát hirdette a Kunst- und Industrie-Comptoir kiadásában, mely zongoramű kapható volt Pesten is („Wien am hohen Markte Nr. 582. und Pesth in der Vacznergasse im Schorndorferschen Hause”).⁷⁶ Ismeretlen szerzőnek zongorára írt verbunkosa jelent meg 1810-ben, ugyancsak a Chemische Druckerey kiadásában.⁷⁷ Mátray alighanem ennek későbbi kiadását (Ungarischer Werbungs Tanz für das P. F., Haslinger) említi nevezetes cikkében.⁷⁸ Philipp Schindlöcker (1753—1827), a kiváló bécsi gordonkaművész szintén zongorára komponálta magyar táncait; a füzet Bécsben az Artariánál jelent meg, a lemezszámból (2051) ítélve 1810-ben.⁷⁹

A fentiekben számba vett művek mind önálló kiadványok. Magyar táncokat azonban közöltek még a korabeli folyóiratok, évkönyvek, zongoraiskolák, más népek táncait is tartalmazó kottafüzetek vagy pedagógiai célra készült sorozatok stb. Így találunk még egy-egy magyaros tételt A. Wrantzky, Fr. Starke, A. Heberle keltezetlen műveiben. Anton Wrantzky (1761—1820) morva származású bécsi zeneszerző a császárvárosban tartott nemesi lovasjátékokra alkalmi szórakoztató zenét szerzett: indulókat, német, len-

⁶⁸ Vö. Weinmann: Beiträge 2/10., 32. és MZT (1969) 156.

⁶⁹ Major, i. m. MMK 11. Raiger életrajzi adatait nem ismerjük. Bécsben élhetett, mivel kompozíciói ott jelentek meg a XVIII. század végétől kezdve. Vö. Fétis 7. k., 161. és Eitner 8. k., 115.

⁷⁰ Weinmann: Beiträge 2/11., 83. és MZT (1969) 137.

⁷¹ Weinmann: Beiträge 2/10., 27. és MZT (1969) 156.

⁷² Vö. Major feljegyzéseivel (ld. a 32. jegyzetet).

⁷³ Weinmann: Koželuch 15. és MZT (1969) 164.

⁷⁴ Weinmann: Beiträge 2/9., 40. és MZT (1969) 161. Major *Joseph Püringernek 1802-ben hirdetett táncfűzetéről* írt, melyet a szerző Andrássy Jozefin grófnőnek ajánlott. Ld. MMK 11.

⁷⁵ Weinmann: MZT (1969) 142. időközben előkerült egy példánya az Österreichische Nationalbibliothek zene-gyűjteményéből.

⁷⁶ Pohl neve ismét felbukkan a Vereinigte Ofner und Pester Zeitung már említett 1808. II. 18-i számában (No. 14.) A hirdetésre Major feljegyzése hívta fel a figyelmemet.

⁷⁷ Weinmann: MZT (1969) 143.

⁷⁸ Tud. Gyűjt. 1829. III. k., 81.

⁷⁹ Weinmann: Beiträge 2/2., 98. és MZT (1969) 134.

gyel és magyar táncokat. Ezek a szerző zongoraátiratában — a bécsi Kunst- und Industrie-Comptoirnál — nyomtatásban is megjelentek. A kotta csonka példányát a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárából ismerem.⁸⁰ Sajnos, a címlap is hiányzik, de a lemezszám (193) alapján azonosítani tudtam. A címét Weinmann adja meg (Musique exécutée à l'occasion du Caroussel tenu par la Noblesse [...] arr. p. l. Pfte, par l'Auteur même [...]), egyúttal jelzi, hogy a művet a Wiener Zeitung 1803. III. 26-i (No 25) számában hirdették először.⁸¹ A keszthelyi Helikon Könyvtár őrzi a mű (eredeti?) zenekari letétjének kéziratos szövegeit: Musique du grand Caroussel / Harmonie / pour / 2 Hautbois / 2 Clarinettes / 2 Cors et / 2 Basson / par Ant: Wrantitzky⁸² — így a nyomtatott füzet szerzője és a magyar vonatkozású részek is (No VI., XI. és XVI. Nation Hongraise — a kéziratban a 7., 10. és 14. sz.) azonosíthatók voltak. Az utolsó magyar tánc fölött ez áll: alla Ungarese; a három közül valóban csak ennek van verbunkos jellege. — Friedrich Starke (1774—1835), Bécsben letelepedett szász muzsikusként,⁸³ akit Mátray „Pozsoni hangművész”-ként emleget,⁸⁴ szintén hátrahagyott két magyar táncot (Hongrois) a XII Musik-Stücke c. füzetben. Thadé Weigl (Wien) kiadói lemezszáma: 838, ami arra mutat, hogy a zongoradarabok 1806-ban jelentek meg.⁸⁵ — Bónis Ferenc közölte már Anton Heberle „Ungarisch” c. kis darabját, melyet a XIX. század elején igen népszerű magyar egyenes fuvolára, a csákányra komponált.⁸⁶ Ez a 6 leichte Stücke első füzetében (No 6) került kinyomtatásra (Chemische Druckerey, Wien — lsz.: 618.). Az első három füzetet a Vereinigte Ofner und Pester Zeitung 1807. VIII. 13-i száma (No 65, 832. l.) hirdette,⁸⁷ noha a lemezszám alapján 1808-ra kellene tennünk a megjelenés évét. A füzet kéziratos másolatában (Pièces faciles pour le Csakan ou flûte douce⁸⁸) darabunk sorszáma más: No 5 Hongraise. — A G. Cappi-féle Musikalisches Wochenblattban megjelent műveknek (J. Weigel, J. Gelinek és egy ismeretlen szerző kompozícióinak) kiadási ideje utólag is egyértelműen megállapítható az évfolyam és az évnegyed megjelenéséből.⁸⁹ Nem így J. Kinsky Das ländliche Fest im Wäldchen bei Kis-Bér c. verbunkostáncjátékáé. A balett bemutatója 1815. XI. 29-én volt Bécsben, de zongoraletét kiadását csak az 1816. II. 7-i színlap hirdette. A Wiener Zeitung 1817. III. 12-i számában (No 59) közzétett hirdetés szerint részletei megjelentek a Potpourri für das Pianoforte c. gyűjtemény 24—25. füzetében is.⁹⁰

*

E megfontolások után talán megkísérelhetem az 1784-től kezdve 40 év alatt nyomtatásban megjelent verbunkos táncdaraboknak időrendbe való állítását. Természetesen azzal a kockázattal, hogy a további kutatások esetleg több adatot helyesbíteni fognak, s a mindeddig lappangó kották felfedezése következtében e jegyzék kiegészítésre szorul majd — remélem, rövid időn belül.*

⁸⁰ Ms. 10. 076/16. A kottára és a benne található táncokra Petneki Jenő volt szíves figyelmemet felhívni.

⁸¹ Weinmann: StMw 22., 227. Az Archiv der Gesellschaft der Musikfreunde (Wien) állítólagos példányához nem jutottam hozzá.

⁸² Jelzete: 1182.

⁸³ Ld. Fétis 8. k., 113—14., Eitner 9. k., 256.

⁸⁴ Tud. Gyűjt. 1832. VII. k., 37.

⁸⁵ O. E. Deutsch, i. m. 29. kimutatása szerint a 793 és 911 lemezszámú kották kiadási éve 1806.

⁸⁶ Bónis Ferenc: A keszthelyi Helikon-könyvtár magyar vonatkozású zenei anyagáról. UZSz 1951/2., 26.

⁸⁷ Ld. Major Ervin feljegyzéseit.

⁸⁸ MTA Kvt. Ms. 10.077/8.

⁸⁹ Weinmann: Beiträge 2/11., 32. és 39., MZT (1969) 138.

⁹⁰ Weinmann: Beiträge 2/6., 92. és MZT (1969) 153-54; ld. még uo. 172.

* Itt mondok köszönetet a Fejér Megyei Múzeumok Igazgatóságának (Székesfehérvár) és a keszthelyi Helikon-könyvtár Igazgatóságának segítségükért. Különösen hálás vagyok az OSzK Zeneműtára vezetőjének, dr. Kecskeméti Istvánnak, hogy a könyvtár részére bécsi gyűjteményekből meghozatta több, nálunk ismeretlen verbunkoskiadvány mikrofilmjét.

RÖVIDÍTÉSEK

ItK	Irodalomtörténeti Közlemények
MMK	A magyar muzsika könyve. Bp. 1936.
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
MZ	Magyar Zene
MZSz	Magyar Zenei Szemle
MZT	Magyar Zenetörténeti Tanulmányok. Szerk. Bónis Ferenc
OSzK	Országos Széchényi Könyvtár
ÚZSz	Új Zenei Szemle
ZSz	Zenei Szemle
ZtT	Zenetudományi Tanulmányok. Szerk. Bartha Dénes és Szabolcsi Bence

Alexander Weinmann zeneműkiadói adalékai:

Beiträge	2/2 Vollständiges Verlagsverzeichnis Artaria & Comp., Wien 1952. Beiträge zur Geschichte des Alt-Wiener Musikverlages, Reihe 2, Folge 2
	2/6 Verzeichnis der Musikalien aus dem k. k. Hoftheater-Musik-Verlag, Wien é.n. [1962], Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 6
	2/7 Kataloge Anton Huberty (Wien) und Christoph Torricella, Wien 1962. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 7
	2/8 Der Wiener Verlagswerke von Franz Anton Hoffmeister, Wien 1964. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 8
	2/9 Verlagsverzeichnis Tranquillo Mollo (mit und ohne Co.), Wien 1964. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 9
	2/10 Verlagsverzeichnis Pietro Mechetti qdm. Carlo, Wien 1966. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 10
	2/11 Verlagsverzeichnis Giovanni Cappi bis A. O. Witzendorf, Wien 1967. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 11
	2/12 Verzeichnis der musikalien des Verlages Joseph Eder—J. Bermann, Wien 1968. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 12
	2/13 Wiener Musikverlag „am Rande“. Ein lückenfüllender Beitrag zur Geschichte des Alt-Wiener Musikverlages, Wien 1970. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 13
	2/14 Verzeichnis der Musikalien des Verlages (Johann Ludwig) Maisch — (Johann Daniel) Sprenger — (Mathias) Artaria, Wien 1970. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 14
	2/15 Verlagsverzeichnis Ignaz Sauer (Kunstverlag zu den Sieben Schwestern), Sauer und Leidesdorf und Anton Berka und Comp., Wien 1972. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 15
	2/16 Verlagsverzeichnis Johann Traeg (und Sohn), 2. Aufl, Wien 1973. Beiträge . . . , Reihe 2, Folge 16
Koželuch	Verzeichnis der Verlagswerke des musikalischen Magazins in Wien, 1784-1802 „Leopold Koželuch“, Wien 1950
StMw 22	Vollständiges Verlagsverzeichnis der Musikalien des Kunst- und Industrie-Comptoirs in Wien. Studien zur Musikwissenschaft Bd. 22., Wien 1955

3828 MC 328

Douze Congraifes

pour le

Torte Piano

Empress et dedies

À NON EXCELLENCE MONSIEUR LE COMTE
FRANÇOIS BALASSA DE BALASSA CYARMATH

Seigneur d'Eberhardt, Gouverneur au Vayh, Lieutena, et

^{de} Brunnstein & Comandeur du royaume de Ste. Pierre, Chambellan, & excellentissimeatuel de Sa

Majesté L'Empereur et Roi d'Espagne, et Chancelier autogque de la ci-devant Chancelerie aut. Allegrinno

par

JOSEPH MESMER.

FÜGGELÉK

A HANGSZERES VERBUNKOS NYOMTATOTT EMLÉKEI I. 1784–1823

(Bibliográfiai kísérlet)

1.

(Bengráf József:) Ballet Hongrois

In: TROIS / DIVERTISSEMENS / pour le Clavecin Seul / avec un Ballet Hongrois / Composés / PAR Mr IOSEPH BENGRAF / Recueil Premier. / Se Vend a Pest chez Weingand et / Koepf Libraires. / À Vienne [1784] chez Christoph Torricella / Marchand D'estampes et Editeur de Mu / sique. — 14. l.

2^r — Wien, AGM VII 3445. RISM A/I, B 1943

2.

XII. Magyar Tántzok / Klávicembalomra Valók / Componálta / Bengraf Josef — XII. Danses Hongroises / pour le Clavecin ou Piano-Forte / Composées / par Joseph Bengraf / a Vienne [1790] chez Artaria Comp. — Lemezszám: 308

Címlevél + 5 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 6696 /koll. 5./

b)

XII. Magyar Tántzok / Klávikordiumra Valók / Készítette / Bengraf Jó'sef — XII. Danses Hongroises / pour le Clavecin ou Piano-Forte / Composées / par Joseph Bengraf / à Vienne [1802–7] chéz Jean Cappi. — Lemezszám: 308

Címlevél + 5 l., haránt 2^r — Helikon 1063. Vö. RISM A/I, B 1944

3.

MAGYAR TÁNTZOK KLÁVIKORDIOMRA VALÓK

In: Hadi és más nevezetes történetek. Bécs 1790 (I. félév), Második szakasz (128. lev.). Melléklet [Két magyar tánc]

4.

MAGYAR TÁNTZOK

In: Hadi és más nevezetes történetek. Bécs 1791 (I. félév), Negyedik szakasz (184. lev.). Melléklet [Két magyar tánc]

5.

VI / Danses / Hongroises / pour le / Fortepiano, ou Clavecin. / Composés par / St. Ossovský / a Vienne [1791] / chez Hoffmeister.

4 l., haránt 2^r — Helikon 1122

6. a)

XII. / HONGROISES / A Quatre Mains / Pour / Le Clavecin ou Piano Forte / Composés [!] / Par / MR FERDINAND KAUER. / Publié et se vend a Vienne [1791] au Magazin / de Musique dans l'Unterbreuner- / Strasse N^{ro} 1152. — Lemezszám: —

Címlevél + 8 l., haránt 2^r — Helikon 1083 [a], MTA Ms. 10.080/8a (hiányos)

b)

XII. / HONGROISES / [. . .] / MR FERDINAND KAUER. / à Vienne [1810] chez Louis Maisch — Lemezszám: 333

Címlevél + 8 l., haránt 2r — Helikon 1083 [b]

7. a)

[12 Neue Ungarische Tänze für das Forte-Piano von Herrn Ferd. Kauer (Wien [1792] bey Jos. Eder auf dem Graben)]

b)

12 / Hongroises / Pour le Clavecin ou Piano Forte / Composéés [!] / par / Mr Ferd: Kauer. / Oeuv: XX. / A Vienne [1797] chéz Kozeluch. — Lemezszám: 251

5 l., haránt 2r — Helikon 2128, MTA Ms. 10.080/8b

8.

Douze / Nouvelles Danses Hongroises / Pour le Piano Forte / Composéés et Dedicés [!] / A MONSIEUR IGNACE NOBLE DE VÉGH / Seigneur de Vereb etc: etc: / par / FRANÇOIS TOST / Premier Musicien de la Ville de Presbourg / Oeuvre 2me (H. n. [1795?])

7 l., haránt 2r — Székesfehérvár, István Király Múzeum 1234

9. a)

(Bálvánszky Sámuel: 12 Ungarische Tänze nebst Trios für das Klavier oder Pianoforte mit Begleitung einer Violine [Wien, 1795?])

b)

(Bálvánszky Sámuel: 12 Hongroises et Trios... (zongorára) Musikalisches Magazin [Wien, 1796])

10. a)

IV. [=VI] Original / Ungarische Taenze / für II Flöten / a / Flauto I.^{mo} / Flauto II.^{do} / von / Carl Kreith. / Wien [1800] / bei Jos: Eder am Graben — Lemezszám: 89

5 l., 2^r — Helikon 631 Ld. RISM A/I, K 1979

b)

(Sechs Original Ungarische Tänze für zwei Flöten... op. 59. — Braunschweig, Musikalisches Magazin auf der Höhe, No. 440.)

RISM A/I, K 1971

11.

Ungarische Nationaltänze. [Négy magyar tánc]

In: Allgemeine Musikalische Zeitung. Zweiter Jahrgang. N^r 35, Leipzig (1800. V. 28.) Melléklet (N° IV. Beylage zur allgemeinen Musikalischen Zeitung) az Ueber die Nationaltänze der Ungarn c. cikkhez [Klein Henrik].

12.

XII Danses Hongroises / Pour le Clavecin ou Piano-Forte / Composées et Dedics [!] / a Madame Claire de Szirmaÿ / née de Pottornÿaÿ / par / Joseph Koschovitz / Gravées a Vienne [1800 k.] chez Artaria et Comp.

10 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 3269 és 15452

13.

(Püringer, Ferdinand: 6 ungarische] Tänze... (zongorára) Tranquillo Mollo & Comp. [Wien, 1801]) — Lemezszám: 180

14.

Magyar Grave

Magyar

In: A' / KÓTÁBÓL VALÓ / KLAVIROZÁS / MESTERSÉGE, / MELYET
KÉSZÍTETT / AZ / ABBAN GYÖNYÖRKÖDŐK' / KEDVÉÉRT, / GÁTI
ISTVÁN. / BUDÁN, / A' KIRÁLYI UNIVERSITÁSNAK BETŪIVEL. /
1802. — 103. és 106—7. l.

15.

(Wranitzky, Antoine:) Alla Ungarese (N° XVI. Nation Hongraise)

In: (Musique exécutée a l'occasion du Caroussel tenu par la Noblesse [...] arr. p.
1. Pfte par l'Auteur même. Kunst- und Industrie Comptoir in Wien [1803]) —
15. l. Lemezszám: 193

MTA Ms. 10.076/16 (hiányos)

16. a)

Ausgesuchte / Ungarische Nationaltaenze / im / Clavierauszug / von verschiedenen / Zie-
geunern aus Galantha / [1]^{ter} Satz / Wien [1803] aus Sauer's K. K. priv. Kunsthandlung.
— Lemezszám: S.S. 99

7 l. [1—14. sz.], haránt 2^r — Helikon 806 [a]

Ausgesuchte / Ungarische Nationaltaenze [...] [2]^{ter} Satz [...] — Lemezszám: S.S. 111

7 l. [15—28. sz.], haránt 2^r — Helikon 806 [b]

b)

[...] N° [1] Vienne [1822 u.] / Sauer & Leidesdorf Kärntnerstrasse N° 941. — Lemez-
szám: S.S. 99

7 l., [1—14. sz.], haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 16054 [a]

(A második füzet idegen címlappal) — Lemezszám: S.S. 111

7 l. [15—28. sz.], haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 16054 [b]

17. a)

MAGYAR / Nemzeti Tánczok / két hegedűre / és / Bassusra / készítette / CSERMÁK
ANTAL / Pesten 1804.

7 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 6696 (koll. 6.), Helikon 2602

b)

([...] Pesten 1806 Kis Istvánnál)

18.

ROMANCES HONGRAISES / pour le / Piano-Forte / avec un Violon / Composées /
par / Antoine G. Csermák / a Pest 1804.

7+3 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 6696/b (koll. 7.); csak zongoraszólam:
OSzK Zt Mus. pr. 15342, BB kv. M 1167 és 1220

19.

12 Magyar Nóta / Két Hegedűhez, és Kobozhoz Alkalmaztatva / Készítette, / és / Fel-
séges Királyi 's Austriai Fő-Hertzeg / JÓZSEFNEK / Magyar Ország Nádor-Ispányjá-
nak / Ajánlotta / Berner Ádám / Ügyész / Po'sonban 1805.

7+2+2 l., 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 7283 (koll.)

20.

(Starke, Friderich:) HONGROJS, FÜR MADAME DE BACH. /N° XI./ —
HONGROJS, FÜR MADAME DE BACH AUF DEN DRATH. /N° XII./

In: XII MUSIK-STÜCKE / aufgeführt / bey den Vorstellungen des k. auch k. k.
Kunstbereiters de Bach / für das Piano-Forte eingerichtet, und / dem Fräulein
Francisca von Imel / gewidmet von / FRIDERICH STARKE. / Wien [1806] / Im
Verlage des Kapellmeisters Thade Weigl am Graben N° 1212. — 7. l. — Le-
mezzám: 838

MTA Ms. 10.081/9

21. a)

BALLI ONGARESI / per Pianoforte / composti e dedicati / A. S. A. S. la Principessa /
Leopoldina di Liechtenstein / nata Principessa d'Esterhazy, / da / Gⁿⁱ N. Hummel di
Vienna. / Maestro di Concerto di S. A. il Sig^{re} P^{pe} reg^{te} d'Esterhazy &&& / Op. 23. / Con-
tor delle arti e d'industria à Vienna. [1806] — Lemezzám: 527

5 l., haránt 2^r — Helikon 800

b)

[...] In Vienna [1811—] presso J. Riedl edit. priv. — Lemezzám: 527

5 l., haránt 2^r — Helikon 2137

22.

Douze Hongraises / pour le / Forte Piano / Composées et dedieés [!] / Á SON EXCEL-
LENCE MONSIEUR LE COMTE / FRANÇOIS BALASSA DE BALASSA GYAR-
MÁTH / Seigneur d'Eberhardt, Bisztrice au Vagh, Lietava, et / Blauenstein & Comman-
deur du roiale Ordre St: Etienne, Chambelan, Conseiller Intimeactuel de Sa / Mâité
L'Empereur et Roi Apostl. et Chanceliér aulique de la ci-devant Chancellerie aul. Il-
lyrienne / par / JOSEPH MESMER. [1792—1807]

5 l., haránt 2^r — Wien, Stadtbibliothek M 3828/C

23.

[22] Originelle / UNGARISCHE NATIONALTÄNZE / für das Clavier. / Vorbericht.
[...] / 1tes Heft / WIEN [1806—7] / Im Verlage der Kais: König: priv: chemischen
Druckerey am Graben N° 612 — Lemezzám: 281

11 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 16052/I., Z 46140/1.; Helikon 807

24.

(Pohl, C[arl]: VII Ungarische Tänze für's Pianoforte. Kunst- und Industrie-Comptoir,
Wien am hohen Markte Nr. 582. und Pesth in der Vacznergasse im Schorndorferschen
Hause [1807])

- 25.**
2 Ungarische Tänze / oder Werbung / Fürs FORTE-PIANO / von / Herrn Biháxy
[!] / Wien [1807] bey Artaria und Comp: — Lemezszám: 1847
3 l., haránt 2^r — BB kv. M 1010
- 26.**
(Weigel, J[oseph]:) AIR de Danse Hungroise [!]
In: BALLET MUSIK / aus dem Ballet: DIE HULDIGUNG, / VON J. WEIGEL. /
Wien bey Johann Cappi. Musikalisches Wochenblatt [...] Zweyter Jahrgang
1ter Quartal N° 4 [1807. X. 24.], 32, 1. — Lemezszám: 1308
ZF 18473/I
- 27.**
12 / Ungarische / National Tänze / für eine / Violine oder Flöte / und / Guitarre / von /
ANTON DIABELLI / Wien. [1807] / Im Verlage der k: k: priv: chemischer Dru- / cke-
rey auf dem Graben in der / Paternostergasse — Lemezszám: 513
3+3 1., 2^r — ÖNB M.S. 50159
- 28.**
22 / Originelle / Ungarische Nationaltänze / für das Clavier / [2.] Heft. / Wien [1807] /
Im Verlage der k: k: priv: chemischen Druckerey auf dem Graben in Paternostergäschen
— Lemezszám: 521
11 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 16052/II.
- 29.**
(Heberle, Anton:) Ungarisch (N° 6)
In: 6 / leichte Stücke / für den / Ungarischen Csákán / oder / FLÛTE DOUCE / für
Anfänger / von / Ant. Heberle / Wien. [1807—8] / [1]^{er} Heft / Im Verlage der
k: k: priv: chemischen Druckerey am Graben im Paternostergasse — Lemez-
szám: 618
Helikon 711
- 30.**
Verbungos Tánz / Componálta / Seyfried Antal / — Ungarischer Werbungs Tanz / von /
Anton Seyfrid [!] / Wien [1808] bey Artaria Comp.
3 l., haránt 2^r — Helikon 858, MTA Ms. 10.076/15 (címlap nélkül)
- 31.**
UNGARISCHE TÄNZE / Nouvelle Collection / D'HONGROIS / Pour / [kézirással: 2
Violons & Bass.] / Composées par les / Meilleurs Auteurs / N° 1 / a Vienne [1808] chez
Artaria et Comp. — Lemezszám: 1959
3+1+1 l., 2^r — Helikon 690
- 32.**
6 Magyar Nóta / Két Hegedűhez, és Kobozhoz Alkalmaztatva / Készítette, / és / Felsé-
ges Magyar Királynénk / MARIA LUDOVICA / Coronáztatásának Alkalmatosságával /
Édes Haránknak [!] / Ajánlotta / Berner Ádám / Nemzeti Ügyész / Posenban / 1808^{dik}
Esztenőben.
3+1+1 l., 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 7283; Helikon 781

33.

XII HONGROISES / pour le / Piano-Forte / publiées à l'occasion / du Couronnement / de Sa Majesté Imp. Roy. / Marie Louise / à Presbourg le 7. Septembre 1808. / composées par / FERDINAND KAUER. / a Vienne [1808] chez Thadé Weigl Auteur et Editeur de Musique sur le Graben N° 1212. — Lemezszám: 1017

Címlevél + 5 l., haránt 2^r — Wien, AGM XV 50375

34. a)

Douze / Nouvelles Danses Hongroises / pour le Piano Forte / Composées et Dediées / À quelques Amateurs de la Musique / en Monument de la Fête du Couronnement de Sa Majesté / l'Imperatrice Marie Louise, Reine d'Hongrie, / à l'occasion de la Diète tenue le 7 Septembre 1808 à Presbourg / par / FRANÇOIS TOST / Premier Musicien de la Ville de Presbourg. — Lemezzelzés: Fr

7 l., haránt 2^r — Székesfehérvár, István Király Múzeum 1233

b)

[...] À quelques Amateurs de la Musique / par / FRANÇOIS TOST / [...] À PESTH [1812] / au Bureau d'Industrie — Lemezszám: Fr 719

7 l., haránt 2^r — Helikon 1061

35.

Drey ungarische / NATIONAL TÄNZE / für das Klavier / von / F. KIS JANOS / Wien [1808] / Im Verlage der k. k. priv. chemischen Druckerey am Graben. — Lemezszám: 913

Címlevél + 4 l., haránt 2^r — Helikon 805

36.

Originelle / Ungarische Nationaltänze / für das Clavier / zu 4 Hände / Wien [1808] / Im Verlage der k: k: priv: chemischen Druckerey auf dem Graben in Paternostergäschen — Lemezszám: 1088

9 l., haránt 2^r — Wien, Stadtbibliothek M 16535/C

37.

(Ungarische Land Werbung, für das Pfte. bearbeitet von Josef Gelinek. Giovanni Cappi) — Lemezszám: 1423

In: Musikalisches Wochenblatt, III. évf. 30. füz. [1809. IV. 22.]

38.

CONTRADANZA / all'Ungarese / aus dem Ballet / Die Weinlese. / (Vienna presso Giov. Cappi) — Lemezszám: 1435

In: Musikalisches Wochenblatt [...] Dritter Jahrgang 4ter Quartal N° 42. [1809. VII. 15.], 334—36. l.

ZF 18473/V

39. a)

Sechs Ungarische Tänze / für das / Piano-Forte / von / J. B. Wanhal / Wien [1809], bey Johann Traeg, Musikverleger im neuerbauten Klosterneuburgerhof. — Lemezszám: 404

Címlevél + 3 l., haránt 2^r — Wien, AGM XV 4544

b)
[...] Wien [1819—21] / bey Johann Cappi. — Lemezsám: 2330
Címlevél + 3 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 15388

40.

Six Danses Hongraises / a 4 Mains / pour le Piano-Forte / composées / par / Mr Jean Wanhal. / à Vienne [1809—12] chez Jean Cappi — Lemezsám: 1463

7 l., haránt 2^r — BB kv. M 694

41. a)

7 / Ungarische / für / eine Violine / componirt / von Bihary / Wien [1810] bei D. Sprenger / Kohlmarkt N. 266. — Lemezsám: 324

3 l., 2^r — Helikon 699

b)

(Sieben Ungarische Tänze für eine Violine componiert von Bihary. Zweite Aufl. Wien [1829 u.] Math. Artaria)

42.

Ungarische Werbungs / Tänze / für / zwey Violinen und Bass / von / Lavotta und Csermák. [Wien 1810, Daniel Sprenger] — Lemezsám: 325

(5) l., 2^r — Helikon 754

43.

(Ungarischer Werbungstanz [...]) (zongorára) [Wien 1810] Chemische Druckerey — Lemezsám: 1407

44.

(Schindlöcker, Philipp: Ungarische Tänze [...]) (zongorára) [Wien 1810] Artaria & Comp.) — Lemezsám: 2051

45.

[24] Originelle / Ungarische Nationaltänze / für das Clavier / [3tes] Heft / Wien [1810—11] / Im Verlage der k: k: priv: chemischen Druckerey auf dem Graben in Paternostergäschen — Lemezsám: 1743

11 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 16052/III. és Z 46476

46.

25 / Originelle / Ungarische Nationaltänze / für das Clavier / [4tes] Heft. / Wien [1810—11] / Im Verlage der k: k: priv: chemischen Druckerey auf dem Graben in Paternostergäschen — Lemezsám: 1744

9 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 16052/IV.

47.

15 / Ungarische Tänze / für 2 Violinen / von / L. [!] Bihary / in / Wien [1811] bey Artaria u. Comp. — Lemezsám: 2110

Címlevél + 4+4 l., 2^r — Wien, Stadtbibliothek M 12037/C

48.

Hat / MAGYAR NÓTÁK / két hegedő, egy Brácsá, / és / Bászára / készítette, / MARKÚS ROSENTHÁL / Pesten 1811.

Címlevél +9 (3+2+2+2) l., 2^r (?) — Ismeretlen helyen; fotokópiája: MTA ZtI Major-gy. C 157 (vegyes anyag)

49.

TIZENKÉT / MAGYAR NÓTÁK / FORTE-PIANÓRA / KÉSZITETTE / STRÁDL FELIX. / BUDÁN, / A' KIRÁLY [!] MAGYAR UNIVERSITÁS' BETŰIVEL. / 1812.

22 l., haránt 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 3472

50.

VI UNGARISCHE TÄNZE / Für das Clavier / Hat Magyar Tántz / Klavirra Készitette / és / Nemes Leveling Ferenz Károl Úrnak / ajánlja / DRECHSLER JOSEF / Wien [1812] bey Artaria und Comp. — Lemezsám: 2226

7 l., haránt 2^r — Wien, Stadtbibliothek M 13422/C

51.

[3] / DANSES / Nationales Hongroises / Nemes magyar Verbúnk / avec leurs figures / pour / LE VIOLON / avec l'accompagnement de / deux Violons et Basse. / composées et dediées / A MONSIEUR LE COMTE / DENYS DE BANFFY / par / F: KROMER / Oeuvre 89. / Vienne [1813] / Au Magasin de l'imprimerie chimique I: R: pr: su-le Graben N° 612 — Lemezsám: 2037

Címlevél +3+2+2+2 l., 2^r — OSzK Zt Mus. pr. 12129. RISM A/I, k 2738

52.

Ungarische Tänze [1., 2.]

Modernisirter Werbunkos.

In: Allgemeine Musikalische Zeitung. Sechzehnter Jahrgang, N° 47, Leipzig (1814. XI. 23.) Melléklet (N. 6. Beylage zur allgemeinen musikalischen Zeitung) a Geschichte der Musik in Siebenbürgen c. cikkhez [S. Fr. Stödy].

53.

VERBUNKÓS NOTÁK / oder / Aecht ungarische National-Tänze / von / Herrn Lavotta / Für das PIANO-FORTE eingerichtet / von / HERRN ABBÉ GELINEK / Wien [1814] bey Artaria und Comp. — Lemezsám: 2362

9 l., haránt 2^r — Wien, Stadtbibliothek M 13495/C; OSzK Zt Mus. pr. 15369; VÖ. RISM A/I G 1415

54.

Verba

In: Das laendliche Fest / im Waeldchen bey Kis-Bér. / Divertissement VON Hⁿ AUMER, Balletmeister / der k. k. Hoftheater, und des priv. Theaters an der Wien. / Aufgeführt im k. k. Hoftheater nächst dem Kärnthnerthor. / In Musik gesetzt, und ehrfurchtsvoll gewidmet / Sr Excellenz dem Hochgebohrnen Herrn Herrn, / FERDINAND GRAFEN PALFFY VON ERDÖDY / k. k. wirklichen Kämerner, geheimen Rath, und Director der k. k. Hoftheater etc. etc. / von / Joseph Kinsky. / Wien, [1816] im k. k. Hoftheater Musik-Verlage. — 19. l. — Lemezsám: op. 220.

Wien, AGM XIV 9512 (Q 18706)

55.

VI / Ungarische Tänze / für / Pianoforte und Violin / von / Aug: Mohaupt / WIEN UND PEST [1817] / Im Verlage von J. Riedl's Kunsthandlung. — Lemezszám: 776

7+3 l., haránt 2^r (zongoraszólam) és 2^r (hegedűszólam) — Helikon 1009

56.

6 / Ungarische Tänze / für das / PIANO-FORTE / von / August Mohaupt / Wien [1819], bey Pietro Mechetti q^m Carlo, / im Michaelerhaus der k. k. Reitschule gegenüber N° 1221. — Lemezszám: 716

11 l., haránt 2^r — MTA Zt Int Major gy. 603 187

57.

HAT MAGYAR TÁNCZOK. / Fortepiánóra / Készítette / RAIGER FRIDRIK. / Sechs ungarische Tänze / für das Piano-Forte / von / Fr: Raiger. / Wien [1821], bey Cappi und Comp: — Lemezszám: 2453

7 l., haránt 2^r — BB kv. M 1194

58.

TROIS HONGROISES / pour le Piano-Forte / composées et dédiées / à Mademoiselle la Comtesse / Elise de Raday / par / Charles Angelus de Winkler. / Oeuvre 16. / Propriété de l'Editeur. / Wien [1822], bey Pietro Mechetti q^m Carlo, / im Michaelerhaus der k. k. Reitschule gegenüber N° 1153. — Lemezszám: 1157

Címlevél + 8 l., haránt 2^r — Wien, ÖNB M.S. 42687; Helikon 994

59.

Kinizsi Nótája, / szerzette / Fáti Fáy László. / Nyomtatta Strausz Antal.

Címnap + 3 l., haránt 8^f

In: AURORA / HAZAI ALMANACH / Kiadá / KISFALUDY KÁROLY / 1822 / PESTEN TRATTNER JÁNOS / Tamásnál [Melléklet]

60.

Magyar. / (Ongarese.) / Kisfaludy Sándor.

2 l., haránt 8^f

In: AURORA / HAZAI ALMANACH. / Kiadá / KISFALUDY KÁROLY. / 1821 / PESTEN TRATTNER JÁNOS / Tamásnál [Melléklet]

61.

Magyar. / (Ongarese.) / Kisfaludy Sándor. / Nyomtatta Strausz Antal.

2 l., haránt 8^f

In: AURORA / HAZAI ALMANACH. / (1823.) / KIADÁ / KISFALUDY KÁROLY. / (Második év.) // [a végén:] BUDÁN, / a' Királyi Magyar Universitas' betűivel. [Melléklet]

62.

Douze / Nouvelles Danses Hongroises / pour le Piano-Forte, / composées et dédiées / Au
Tres Illustre Seigneur Monsieur le Comte / Jean de Zichy, Seigneur de Vázsonkő, / Cham-
bellan de Sa Majesté Imp: Roy: et Apostolique, / par / François Tost. / Vienne [1823] /
chez Cappi et Diabelli, / Graben N° 1133. — Lemezszám: 1500

7 l., haránt 2^f — OSzK Zt Mus. pr. 12688

A LELŐHELYEK RÖVIDÍTÉSE

AGM	Archiv der Gesellschaft der Musikfreunde, Wien
BB kvt.	Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola könyvtára, Bp.
Helikon	Helikon-könyvtár, Keszthely
MTA ZtI	Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete
OSzK Zt	Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtára
ÖNB	Österreichische Nationalbibliothek, Wien
ZF	Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola könyvtára, Bp.